

# Nauczycielski test osiągnięć szkolnych

24 czerwca 2020

Według definicji Daniela Koretza test osiągnięć edukacyjnych to mała próbka zadań, jakiej używamy do oszacowania opanowania przez uczniów szerokiego wachlarza wiadomości i umiejętności.

Formalnymi cechami testu osiągnięć szkolnych są:

- obiektywność,
- standaryzacja,
- liczbowa postać wyniku.

Zacząć jednak należałoby od uściślenia tego, co nazywamy osiągnięciami szkolnymi. Możemy przyjąć za Bolesławem Niemierko, że osiągnięcia szkolne to wyniki procesu dydaktycznego, które wyrażają się zdolnościami uczniów do wykonywania określonego typu czynności.

A krótko mówiąc, **test osiągnięć szkolnych** jest metodą pomiaru tych osiągnięć, czyli wszystko zgadza się z podaną na początku definicją.

Pomiar dydaktyczny jest więc sprawdzaniem osiągnięć szkolnych przede wszystkim w zakresie realizacji celów poznawczych. W tym pomiarze ogranicza się pomiar celów kształcących. Osiągnięcia szkolne dotyczą zasadniczo tylko treści nauczania. Uściślijmy więc, co rozumiemy pod określeniem „treści nauczania”. Treści nauczania to ogół nauczanych umiejętności, które uczeń zdobywa w procesie dydaktycznym.

Przechodząc dalej – **podstawą pomiaru osiągnięć szkolnych** są cele nauczania i program nauczania.

Elementami składowymi testu osiągnięć szkolnych są:

1. Lista celów edukacyjnych (nauczania).

2. Plan testu.
3. Zadania testowe.
4. Schematy punktacji.
5. Kwestionariusz testu i instrukcja testowania.
6. Normy wykonania testu: ilościowe i treściowe.

Na listę celów edukacyjnych składają się:

1. Fundament budowy testu.
2. Cele dotyczą wiadomości i umiejętności, które mają opanowywać uczniowie, a nie czynności nauczyciela.
3. Cele muszą być sformułowane w sposób jasny i jednoznaczny.
4. Lista celów nie powinna być zbyt długa; gdy zbyt długa:
  - łączenie celów w ogólniejsze,
  - wyznaczenie priorytetów.

Plan testu w najprostszej postaci to tabela:, w której znajdziemy kolumnę „cel edukacyjny”, „liczba zadań”, „typ zadań” (np, krótka odpowiedź) i „numer pytania w kwestionariuszu”.

Czym jest zadanie testowe raczej nie wymaga wyjaśnienia. Warto jednak wspomnieć, że aby rzetelnie wypowiadać się o opanowaniu celu edukacyjnego potrzebujemy wielu zadań i im bardziej ogólny cel, tym tych zadań potrzeba więcej. W przypadku celu szczegółowego wystarczy kilka, w przypadku ogólnego znacznie więcej.

W metryczce zadania umieszczamy „ogólny cel kształcenia”, „umiejętność szczegółową”, „relację z podstawą programową”, „formę zadania”, „prawidłową odpowiedź” i co chyba najważniejsze – „schemat punktacji” – szczególnie istotny przy pytaniach otwartych.

Poniżej podajemy kilka zasad konstrukcji zadań testowych:

1. Zadania powinny być od siebie niezależne – tak, aby rozwiązanie danego zadania nie wymagało rozwiązania

innego; nie powinno też znajdować się w nim odpowiedź na inne zadanie testu.

2. Zadanie powinno sprawdzać jedną umiejętność, a **nie** wiele różnych umiejętności.
3. Treść zadania powinna być jednoznaczna i zrozumiała, czyli trzeba np. używać język odpowiedniego do wieku ucznia, który będzie ten test rozwiązywać.
4. Główna myśl zadania powinna znajdować się w pytaniu, nie w odpowiedziach i odpowiedzi powinny być relatywnie krótsze od samego pytania.
5. Pytanie testowe nie powinno dotyczy opinii.
6. W pytaniu i możliwych odpowiedziach nie powinno negacji, a tym bardziej nie powinno być podwójnych zaprzeczeń. Jeśli już negacja być musi, to powinna być **wyróżniona**.

Czym jest schematy punktacji oraz kwestionariusz testu i instrukcja testowania raczej nie trzeba wyjaśniać.

Najprostsza norma treściowa wykonania testu to wskazanie od jakiego wyniku można uznać, że cel został opanowany w stopniu pozwalającym na dalsze uczenie się.

I na koniec, **Nauczycielski test osiągnięć szkolnych**, który nie został poddany procesowi standaryzacji jest nazywamy testem nieformalnym.

---

Bolesław Niemierko, Testy osiągnięć szkolnych – podstawowe pojęcia i techniki obliczeniowe, WSiP, Warszawa 1975

Daniel Koretz, The Testing Charade: Pretending to Make Schools Better, ISBN-13: 978-0226408712

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.